

קול קורא - ימי עיון בנושא ציונות, עמיות יהודית, יחסי ישראל-תפוצות והעם היהודי – תשפ"ג

תיאור כללי:

ההסתדרות הציונית העולמית ומועצת המכינות, פועלות להגביר את העיסוק בציונות, בהכרת המוסדות הלאומיים ובעמיות יהודית כשדה חינוכי רחב ומתפתח בחברה הישראלית, להגביר את תחושת השייכות לעם היהודי על בסיס הקניית מודעות וידע אשר יובילו לזיקה, מעורבות ועשייה של חניכי וצוותי המכינות הקדם צבאיות. מטרת הפרויקט לחשוף ולקדם שיח מעמיק סביב מוסדות הלאום, ציונות, עמיות יהודית וסוגיות יסוד של העם היהודי בישראל ובתפוצות עם חניכי המכינות, אשר ישמש אותם כמחוללי שינוי בחברה הישראלית.

בשנת תשפ"ג הפרויקט יכלול השתתפות המכינות בימי עיון בירושלים, בסבסוד מלא, לפי הפירוט בקריטריונים להשתתפות.

קריטריונים לזכאות:

1. **השתתפות המכינה ביום עיון (סמינר) בירושלים.** יום העיון יעסוק בסוגיות של ציונות, עמיות יהודית, זהות יהודית והקשר בין העם היהודי בישראל ובתפוצות. דוגמה לתוכנית המוצעת המלאה בנספח.
  - יום העיון ללא עלות למכינה וכולל: תוכן חינוכי, פינת קפה, ארוחת צהריים לכלל המשתתפים, והסעה.
  - כל יום עיון יכלול סיור (במוסדות הלאומיים או מוזיאון הרצל), הרצאות וסדנאות.
  - השתתפות לכל אורך יום העיון של כלל חניכי המכינה, לפחות חצי מצוות המכינה, ואיש צוות ניהולי (ראש/ת מכינה / שלוחה / מנהל/ת חינוכית).
  - הזמנת ההסעות ליום העיון באחריות המכינה – בתיאום מול ההסתדרות הציונית העולמית עד 14 יום לפני יום העיון.
2. **שאלון משוב מסכם** – ישלח אל כלל המשתתפים בסוף יום העיון – לפחות 80% מענה על שאלון הסיכום.

התשלום: יום העיון בסבסוד מלא. מפתח החלוקה על בסיס גודל מכינה, בהתאם למספר הנרשמים בפועל והיקף ההשתתפות בימי העיון.
תיאום ההסעה באחריות המכינה ישירות מול ההסתדרות הציונית העולמית עד שבועיים מיום העיון.

לו"ז הרשמה:

1. הרשמה בטופס שיישלח אליכם, עד 31.08.22.
2. אישור השתתפות ושיבוץ לימי העיון - ספטמבר 2022.
3. ימי העיון בין אוקטובר 2022-יוני 2023.

הרשמה:

הרשמה **בטופס בקישור הבא** – עד 31.08.22

- ביטול השתתפות עד 14 יום מיום הפעילות יגרור קנס ע"ס 2,500 ₪ למכינה.

לשאלות ניתן לפנות לגלעד זילברשטיין: 052-3919133 | gilad@mechinot.org.il

מתווה יום עיון – ציונות, עמיות יהודית, יחסי ישראל-תפוצות והעם היהודי

רקע ורציונל: כחלק מפעילות לשכת סגן ומ"מ היו"ר והמחלקה לפעילות בישראל והנצחת השואה בהסתדרות הציונית העולמית, המכינות הקדם צבאיות מוזמנות להשתתף ביום עיון מותאם לחניכי המכינות בנושא ציונות, עמיות יהודית והעם היהודי.

כל יום עיון יכלול:

1. סיור
2. הרצאה מרכזית
3. סדנת תוכן בנושא ציונות, עמיות יהודית והקשר עם העם היהודי בישראל ובתפוצות.
4. מפגש עם מרצה או תוכן ייעודי – דוג' פאנל, הצגה, מפגש עם עולה.

המרצים בימי העיון הינם מומחים ליהדות התפוצות מתחום החינוך, האקדמיה והעשייה. המרצים עצמם נתונים לשינויים, בהתאם לתאריכים שייבחרו על ידי המכינות.

דגשים להרשמה:

- לכל מפגש מספר תאריכים מוצעים. כל מכינה רשאית לבחור את התאריכים המתאימים לה.
- ניתן לבקש לקיים את ימי העיון בתאריכים נוספים לבקשת המכינה, על בסיס פניות.
- כל יום עיון כולל תוכן חינוכי (פירוט מצורף), פינת קפה, ארוחת צהריים והסעה לכל מכינה.
- השתתפות לפחות 50% מצוות המכינה ואיש / אשת צוות ניהולי (ראש/ת המכינה / שלוחה / מנהל/ת חינוכית) יחד עם החניכים נדרש לכל אורך יום העיון.

מתווה ימי העיון:

מיקום: בנין המוסדות הלאומיים /או מרכז הרצל בהר הרצל, ירושלים

תאריכים מוצעים:

2023						2022			
יוני	מאי	אפריל	מרץ	פברואר	ינואר	דצמבר	נובמבר	אוקטובר	ספטמבר
5.6	4.5	3.4	2.3	1.2	2.1	1.12	3.11	24.10	14.9
7.6	8.5	27.4	13.3	9.2	9.1	5.12	21.11	26.10	18.9
	11.5		16.3	12.2	12.1	19.12	28.11		
	15.5		27.3	23.2	19.1				
	22.5			27.2	26.1				
	29.5								

שימו לב - קיימת גמישות בבניית התכנית בתיאום עם צוות ההסתדרות הציונית העולמית, ובהתאם לאפשרויות הקיימות להתאמת התוכן ומבנה השעות למכינה.

תוכנית:

הגעה והתכנסות	09: 00-09: 15
פתיחת היום	09: 15-09: 45
סיור במוזיאון הרצל בהר הרצל / סיור במוסדות הלאומיים	09: 45-10: 45
נסיעה למוסדות הלאומיים / להר הרצל	10: 45-11: 30
הרצאה מרכזית	11: 30-12: 45
קווי מתאר למרחב בין יהדות התפוצות ליהדות ישראל, ובין ציונות ועמיות יהודית- "הילכו שניים יחדיו בלתי אם נועדו" (עמוס ג' ג')	
מרצה: ד"ר יזהר הס, סגן ומ"מ היו"ר ההסתדרות הציונית העולמית // מרצה אחר בהתאם לפניות	
ארוחת צהריים	12: 45-13: 45
סדנת 'עמיות יהודית' – העם היהודי ואני	13: 45-15: 15
הפסקה	15: 15-15: 45
פאנל 'זרמים ביהדות' / מפגש עם עולה / מפגש עם שליח חוזר / סיור בבניין המוסדות הלאומיים או מוזיאון הרצל / הצגת היחיד 'ליל הסדר של השל' אודות פרופ' יהושע השל.	15: 45-17: 00
סיכום ועיבוד היום	17: 00-17: 30

*לוי'ז לדוגמא, התכנית נתונה לשינויים בהתאם לזמינות המרצים והסיורים. פירוט על התכנים בעמוד הבא.

סיורים

מוזיאון הרצל

מוזיאון הרצל הוא מוזיאון עכשווי ומודרני, המבוסס מפגש מופע אור-קולי מרהיב עם דמותו של חוזה מדינת היהודים. המוזיאון מעניק מבט מעורר מחשבה על מצבם של היהודים והיהדות לפי ניתוח של הרצל, ומאפשר לנו להיות שותפים תוך כדי לתנועה לשאיפותיו הנועזות של הרצל, לעומק אכזבותיו ולמסעו האישי הסוער. גדולת הישגיו של הרצל ודבקו במטרה רק מעצימים את חזונו ומותירים במבקרים תחושות שותפות לאתגר שהותיר אחריו ולמורשתו.

המוסדות הלאומיים – הבניין שבו נולדה המדינה

בניין המוסדות הלאומיים, הבניין שבו נולדה המדינה, מקום מושבם של ההסתדרות הציונית העולמית, הסוכנות היהודית, קרן קיימת לישראל וקרן היסוד. הבניין נבנה בשנת 1935, ממוקם במרכז העיר ירושלים. המבנה שזור בהיסטוריה של הקמת מדינת ישראל, כמו גם את פעילותו רבת-השנים להבטחת העתיד היהודי של הדורות וחיבור העם היהודי עם מדינת ישראל. בבניין זה פעלו גדולי המנהיגים של הציונות להגשמת חזון הנביאים ושאיפות העם היהודי לשוב לארצו לאחר 2,000 שנה. מכאן הובילו מנהיגים כמו דוד בן גוריון, חיים ויצמן וגולדה מאיר החלטות משמעותיות והבניין היווה מרכז לאירועים דרמטיים. גם הישיבה הראשונה של הכנסת והשבעתו של פרופ' חיים ויצמן לנשיא הראשון של מדינת ישראל התקיימה בבניין ב-1949. ביקור בבניין יכלול סיפורים מרתקים ומעבר בין האגפים השונים הפתוחים בדרך כלל רק לצוות המקום.

סדנאות

סדנת עמיות יהודית

מה זה אומר להיות 'יהודי' כיום? : בסדנה זו נתוודע למונח "עמיות יהודית" ולמודלים השונים שהתפתחו בישראל ובתפוצות. האם אנחנו עדיין עם אחד, ואם כן- מה המכנים המשותפים בינינו? כיצד אנחנו מגדירים מיהו יהודי בצורה שונה? האם יכולה יהדות התפוצות לשמש תמונת ראי דרכה לזהות הישראלית שלנו? ואיך הסיפורים המכוננים השונים שלנו מעצבים את היחסים בינינו כיום? סדנה מרתקת המשלבת קטעי וידאו, טקסטים, מתודות ושיחה.

הרצאות או תוכן ייעודי

מפגש עם עולה

במהלך המפגש העולה תספר על הקהילה ממנה הגיעה, על החיים היהודיים בה ועל השונה בחיים שם מול החיים בישראל. העולה תשתף מבין חוויותיה ואתגריה בתהליך העלייה והקליטה בישראל וכן על השירות כחיילת בודדה ותשוחח עם הקבוצה על איך הם יכולים לסייע ולקבל את החיילים הבודדים שהם יפגשו בשירותם. המפגש יתקיים בפורמט של שיחה פתוחה וכנה עם הקבוצה.

פאנל זרמים ביהדות

פאנל עם נציגי הזרמים השונים: אורתודוקסי, קונסרבטיבי ורפורמי לשיח אודות השונה, המחבר, ועל הקשר לסוגיית העמיות היהודית. הפאנל מפגיש לשיח כנה ואישי ומעורר סוגיות, אתגרים ושאלות שמעסיקות את העם היהודי בישראל ובתפוצות.

"ליל הסדר של השל" – הצגת היחיד אודות הרב פרופ' אברהם יהושע השל

הצגת היחיד 'ליל הסדר של השל' פוגשת את הרב פרופ' אברהם יהושע השל כמה ימים לפני ליל הסדר אליו הזמין גם את ידידו ושותפו לדרך מרטין לותר קינג, באפריל 1968. בעודו מסדר את הכסאות סביב שולחן הסדר במעין "חזרה כללית" לקראת האירוע נחשפים הצופים לדמותו המורכבת, המרתקת והסוערת של השל, לתולדות חייו, למאבקים החברתיים בהם לקח חלק, לאמונותיו וללבטיו.

ההכנות לליל הסדר מטעינות את "חג החירות" היהודי במשמעויות אוניברסליות, ומחברות את הקריאה "Let my people go" למאבק על זכויות האדם, לאקטיביזם חברתי, לצורך ב"תיקון עולם", לרלוונטיות של המסורת, הציונות והעמיות היהודית עבור כל אחד ואחת מאתנו.

דמותו מעוררת ההשראה של הרב השל, קריאת ההשכמה המוסרית שלו וסיפור חייו המיוחד נארגים לכדי הצגה מרתקת המגדירה מחדש את השאלות שעל כל אדם להציב לעצמו, או כדבריו של השל עצמו: "להיות או לא להיות, לא זאת השאלה. השאלה היא - איך להיות".

ההצגה היא הפקה מקורית ביוזמת ההסתדרות הציונית העולמית, לפתיחת אירועי שנת החמישים לפטירתו של אברהם יהושע השל - אחד מההוגים היהודיים החשובים בעת החדשה, דמות שעד כה לא זכתה בישראל למקום הראוי לה.

מחזה: ערן שביט

במאי: יוני אילת

משחק: רודיה קוזלובסקי

מוזיקה: אלון עזיזי

הפקה: התיאטרון הארצי מיסודו של סמי לוי

ייעוץ אקדמי: ד"ר דרור בונדי

יוזמה: תחום יחסי ישראל-תפוצות, לשכת סגן ומ"מ ההסתדרות הציונית העולמית ד"ר יזהר הס